

Budapesti séta.

Irtá Tabori Kornél.

Európának kevés olyan városa akad, amelyben annyira könnyű eligazodni, mint Budapesten. A Duna kettémetszi; jobbra Buda, balra Pest. A Belváros magva körül nőtt és terjedt az egész modern balparti házrengeteg. A Dunától a Dunáig vezet félkörben a belső körút, továbbá épp úgy a Nagy-körút és messze kint, — ahová már idegen ritkán vetődik el — a külső köruti öve.

Ismeretes, hogy nagy hoteleink java-része, a Hungária, a Dunapalota, stb. a Duna mentén épült. Aki szétnéz itt a folyam partjáról, egyszerre általános képet kap a város panorámájáról: a Királyi Várpalota, a Gellérthegy, a budai dombvidék, az egyetlen merészivű Erzsébethid és az óriás láncokon függő karcsu Széchenyi-láncid, a parlament hatalmas gót palotája és a parti palotasor összhangos szépségeiről.

Autó, villamos, csavargózós vagy luxus-hajó, földalatti vagy autóbusz egyformán rendelkezésre áll ha innen utra akarunk kelni. Külön turista-autó is indul, tanult cicerónéval. De gyalogséta révén ugyancsak rövid idő alatt hozzájutunk a legfontosabb néznivalókhoz.

Mi a legszebb Budapesten?

Troubridge angol admirális, a Duna-bizottság volt elnöke azt mondotta, hogy nincs külön passzió annál, mintha duna-menti utját, — ki az újpesti hidig — végig-

járja. Az esti Duna pedig csakolyan grandiózus, mint a sokszor megénekelt velencei Canale Grande.

Hauptmann Gerhart, a német írás atyamestere arról beszélt, hogy a csöndes Népliget mindennél üdítőbb és feledhetetlen illatu akácnyiláskor. Régi török fürdőink is nagyon érdekelték.

Edison kijelentette, hogy „Budapest a legszebb város, amelyet eddig látott“.

Flammarion Camille hosszú cikket írt arról a mennyei élvezetről, melyben a svábhegy ormán volt része, ott, ahová a csillagda is épült; továbbá az Eötvös-uton, a szanatorium terraszán.

Edward király — welszi herceg korában — többször volt kegyes kijelenteni, hogy nincs kedélyesebb, mint a pesti est, sőt a pesti éj. Sehol olyan jól nem lehet mulatni, mint a magyar fővárosban.

Burrián Károly operaénekes ünnepélyesen megesküdött a Lohengrin fényes kosztümjében, hogy Sanfrancisko és Moszkva közt sehol nem találta párját — pedig eleget kereste — a budai kiskorcsmának, mely a legigazibb bohém-tanya és borkincstár.

Mac Donald volt angol miniszterelnöknek legjobban tetszett a Margitsziget ritkaváltozatossága flórája, kivált rózsakertje.

Géraldy Paul, a finom francia költő a különös lágy-ságu pesti tavaszt emelte ki meleg szavakkal: „fáradt mélézők, foszló idegzetek paradicsoma a Rózsadomb“.

Puccini Giacomo, a nagy zeneszerző, áradozva írt arról a pár napról, amelyet többször is átélt Budapesten. Kiemelte, hogy

repülőgépen utazva Balatonfüredre, szőlőkurát tartott a különös zamatu környékbéli friss szőlőkből és olyan vitorlás-sportban volt része, aminő sehol másutt a világon nincs. Szeptember végén 26 fok volt a víz, mikor benne fürdött. Visszajövet a jánoshegyi Erzsébet-kilátó perspektívája ragadta meg leginkább.

Hedin Sven a nagy utazó — épp úgy mint előtte Roosevelt Duse — Budapest legnagyobb értékének azt ítélte, hogy milyen csodaszép itt az ősz. Az igazán mérsékelt égöv minden jóleső előnye és és egész szelid bája benne van a csodálatos pesti őszben. Akinek egyenletes légkörre van szüksége, az sehol ideálisabban meg nem találja, mint a budai hegyek közt. Világhírű fürdőhelyeken, amelyek déltájban tüzelő-naposak, épp az a baj, hogy amint az est leszáll, gyorsan megváltozik a temperatura. Budapest környékén egyforma a bársonyos enyheség.

Szép nő korzója.

Sok idegen úgy szereti, hogy egymaga vegyüljön az uccai forgatagba és a maga szemével közvetlenül próbálja meglátni a város életét, az ucca lelkét és színeit.

Nálunk ott a déli korzó — az elegáns Váci-ucca, meg a szemszédos Petőfi Sándor-ucca tükrös kirakatai közt. Sudár konteszek, jómodu polgárlányok, színésznők és kis manequinek, bankdirektornék, nagykereskedő-nék. Fialat és ősz grófok, bárók — manapság közös néven „legitimisták“ — sétálnak le a régi korzó, a Kossuth Lajos-ucca ele-

jéig, ahol szentélyük áll: a Mágnáskaszinó s a társadalmi kasztok közt semmi különbséget nem téve, nézik az elrajzó csinos nőket.

Legkényelmesebb „páholyból nézni”: a dunaparti korzón, ahol a karosszékekben ülve jobban érvényesül a nők bokája. Firmin Gémier a párisi Odeon igazgatója, sőt Bronislav Hubermann, a világjáró hegedős, legelőször azt vette észre, hogy a pesti nők közül mily sok a széplábu. Igaz, hogy sehol a világon nem tudnak külön cipőt mértékre csinálni, mint a régi kis pesti műhelyekben.

Színházba, vagy moziba jár inkább?

Talán a magyar színházi kultúra dokumentálja leginkább, hogy ez az ország mennyire vetekszik a nyugati metropolisok teatrális világával.

A kis Magyarország szerzői sorra győztek Bécs, Berlin, Róma, London sőt New-York színházaiban. Nálunk a közönség általán igen kényesigényű, sőt egyben-másban tulkövetelő és a legbuzgóbb ujságreklám sem használ, ha a darab silány. Amit az egész közvélemény akceptált, az a külföldieknek is nagyobbára megfelel.

Da az idegeneket a drámai színházak műsorából legfőlebb a népszinmű érdekli, amely számukra exotikus zamatot és itt-ott ismeretlen népviseletet nyújt. Hisz a nyelvet nem értik. De a Nemzeti Színházban, ahol változatos klasszikus és nemzeti műsor szórakoztat, sok alkalom nyílik az idegen számára hazájában látott szinművekkel, illetve előadásaikkal való összehasonlításra.